

Bespreeknota

Aan:	Besluitvoorbereidende commissie
Van:	College van B&W
Onderwerp:	Uitgangspunten begeleiding klantgroep 4
Portefeuillehouder:	D. Verbeek
Datum collegebesluit:	14 november 2023
Zaak/documentnummer:	GZDGT1183180/1183184
Geheim:	Nee

Vraag:

- Herkent u in dit voorstel de uitgangspunten zoals besproken tijdens de raadsvergadering van 22 februari 2023?
- Wat wilt u de wethouder nog meegeven tijdens de behandeling van het AB voorstel “aan de slag met klantgroep 4 “ in de AB vergadering?

1. Aanleiding

Bij de start van de Gemeenschappelijke Regeling Werkzaam Rivierenland (2015) is besloten door alle deelnemende gemeenten die de Participatiewet uit laten voeren binnen deze regeling, om de begeleiding van de klantgroepen 1, 2 en 3 over te dragen aan Werkzaam Rivierenland. Onder deze klantgroepen behoren de bijstandsgerechtigden die binnen een termijn van 3 tot 24 maanden weer door werk, met of zonder loonkostensubsidie, kunnen voorzien in de kosten van hun levensonderhoud.

De gemeenten hebben destijds ook de afspraak gemaakt om de begeleiding van klantgroep 4 (Kp4) niet over te dragen naar Werkzaam. Kp4 zijn bijstandsgerechtigden die niet binnen een termijn van 2 jaar enige vorm van productieve arbeid kunnen verrichten.

Bij de behandeling van de bestuurlijke agenda 2020 van Werkzaam Rivierenland heeft uw raad tijdens de raadsvergadering van 21 april 2021 een standpunt ingenomen om de begeleiding van bijstandsgerechtigden die in klantprofiel 4 (KP4) zitten, over te dragen aan Werkzaam Rivierenland. Vervolgens hebben zich een aantal ontwikkelingen voorgedaan.

In de eerste helft van 2022 heeft Werkzaam Rivierenland o.a. een onderzoek uit laten voeren gericht op de resultaten die Werkzaam Rivierenland in de periode 2016-2021 feitelijk heeft gerealiseerd voor haar belangrijkste stakeholders. Dit onderzoek is uitgevoerd door onderzoeksbureau All@Work. Een van de conclusies uit dat onderzoek is, dat het de vraag is of het onderbrengen van de doelgroep KP4 wel de beoogde efficiencyvoordelen voor Werkzaam oplevert. Naar aanleiding van de resultaten van het onderzoek van All@Work ontstond er een discussie binnen het AB van Werkzaam over de begeleiding de KP4. Deze ontwikkelingen leidden in september 2022 tot het standpunt om een pas op de plaats te maken en om verschillende opties voor de begeleiding van mensen in KP4 te onderzoeken. In de vergadering van 22 februari 2023 bent u hierover geïnformeerd.

2. Uitgangspunten

Tijdens de vergadering van 22 februari 2023 heeft u ingestemd met de geformuleerde uitgangspunten begeleiding klantgroep 4, nl:

- Iedereen doet mee naar vermogen.
- Er is aandacht voor de menselijke maat.
- Lokale verbinding
- Interne verbinding met de Sociale poort (WMO/SHV).
- Wijkgericht.
- Samenwerking maatschappelijke organisaties.

Naast deze uitgangspunten heeft u het college de volgende aandachtspunten meegegeven:

- Extra aandacht voor mensen met een beperking.
- Kijk naar de zorg/trajecten welke burgers al ontvangen.
- Versterk de samenwerking met lokale zorginstanties.
- Zorg voor goede begeleiding aan de voorkant.
- Versterk de samenwerking met de sociale poort zonder dat deze overbelast wordt.

3. Kaders Cliëntenraad Participatiewet Tiel

De Cliëntenraad Participatiewet Tiel is erg betrokken bij de doelgroep KP4, maandelijks wordt de voortgang van dit proces besproken. Ze hebben het college de volgende kaders meegegeven:

- Oog voor de mens
- Maatwerk
- Lokaal uitvoeren m.b.v. organisaties/bestaand netwerk in Tiel
- Regionaal beleid
- Stimuleren maatschappelijke deelname, behalve als...

In het nieuwe AB voorstel “aan de slag met klantprofiel 4” herkent de Cliëntenraad Participatiewet Tiel zich in de meegegeven kaders. Ze vinden het belangrijk dat de mens nu centraal staat. En dat de inwoner gestimuleerd wordt om weer te participeren of deel te nemen aan het arbeidsmarktproces daar waar mogelijk.

4. Bijeenkomst KP4, samen in gesprek

De gemeente Tiel wil dicht bij haar inwoners staan en ze betrekken bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid. Dat geldt ook voor de doelgroep KP4. We praten altijd over de doelgroep, maar niet altijd direct met de mensen die het betreft. Dat blijkt ook uit het recente onderzoek “Inspraak met geen vinkje zijn!” van de Nationale ombudsman.

Op 5 september 2023 heeft de gemeente Tiel een kleinschalige bijeenkomst georganiseerd om samen met de doelgroep in gesprek te gaan. De Cliëntenraad Participatiewet Tiel en de participatiecoaches van de gemeente hebben ook deelgenomen aan deze bijeenkomst. De volgende kaders zijn meegegeven:

- Persoonlijke aandacht.
- Maatwerk.
- Goede coaching, kijk naar brede problematiek.

Alle deelnemers waren erg enthousiast over deze bijeenkomst en de opbrengst geeft voldoende input om het verdere standpunt in de begeleiding van KP4 voor de gemeente Tiel te optimaliseren. Er zal in Q1 2024 een vervolgbijeenkomst gepland worden.

5. Voorstel “aan de slag met klantprofiel 4”

Op basis van de inzichten uit het onderzoek All@Work, de bestuurlijke kaders van de individuele gemeenten, input van de regionale cliëntenraad en ervaringen uit de praktijk heeft Werkzaak twee conclusies getrokken:

1. Er wordt al veel samengewerkt tussen de gemeentelijke participatiecoaches en Werkzaak. Ontschotting van expertise en beschikbaar instrumentarium kan echter nog een flinke impuls krijgen, waarmee de dienstverlening aan mensen in KP4 gebaat is.
2. Over het algemeen kan goed worden geduid welke hulpvraag het meest prominent is: zorg en participatie of arbeidsbemiddeling. Regie ligt logischerwijs bij de organisatie (gemeente of Werkzaak) die dit als corebusiness heeft.

Advies Werkzaak n.a.v. conclusies:

- Meer inzetten op ontschotte dienstverlening als verdere optimalisatie en uitbreiding van de al aanwezige samenwerking tussen gemeenten en Werkzaak. Praktische voorbeelden hiervan zijn:
 - Inzetten van keuzehulp EVA (Effectief Vakbekwaam en Actuele ondersteuning voor professionals in het zoeken van passende ondersteuning aan werkzoekenden).
 - Casuïstiek bespreking.
 - Gezamenlijke deskundigheidsbevordering.
- Leg regie bij de organisatie die als corebusiness haar expertise heeft op het meest prominente aandachtsgebied. Concreet komt dat neer op gemeenten in geval van zorg en participatie. Werkzaak heeft haar expertise in geval van re-integratie.
- Verandering definitie klantgroep 3 (KP3). Huidige definitie van KP3, bijstandsgerechtigden die binnen 12 tot 24 maanden kunnen werken met een loonwaarde van 20-80% van het wettelijk minimumloon (werken naar vermogen). Werkzaak voert nu regie op de dienstverlening voor mensen die binnen 2 jaar actief kunnen zijn op de arbeidsmarkt. Het loslaten van de periode van 2 jaar zal geen grote verschuiving betekenen voor de aantallen in de klantgroepen. Wel zal het een duidelijk verschil maken voor de uitvoering en de mensen die het betreft. Bijvoorbeeld voor de specifieke doelgroep statushouders. Die blijven dan in KP3, omdat er wel perspectief is op werk. Dat hoeft niet perse binnen een periode van 2 jaar te zijn. Soms is door multiproblematiek wat meer tijd nodig om bemiddelbaar te zijn voor de arbeidsmarkt. Die doelgroep blijft dan in KP3 en gaan niet naar KP4.

Wat verandert er dan?

We gaan minder kijken naar “wie doet wat” en meer “hoe kunnen we onze inwoners het beste bedienen”. De samenwerking tussen de gemeenten en Werkzaak zal intensiever worden, meer gebruik maken van elkaars expertise en instrumenten. En er zal meer duidelijkheid geven worden aan de uitvoering door verandering van definitie.

Werkzaak kan een inwoner langer begeleiden dan de huidige 2 jaar zolang er arbeidsperspectief is. Dat is prettiger voor de inwoner, geen extra overdrachten en meer duidelijkheid. Als de inwoner meer baat heeft bij participatie en zorg, dan kan Werkzaak de inwoner eerder overdragen aan de gemeenten. Dan krijgt de inwoner sneller de juiste ondersteuning van de gemeenten.

Wanneer Werkzaak mensen met arbeidsperspectief langer dan 2 jaar gaat begeleiden zou dit kunnen leiden tot een grotere groep aan inwoners in KP3. Dit zou op termijn kunnen zorgen voor hogere reguliere kosten voor de gemeenten aan Werkzaak, maar dat bekend

ook afname aan mensen met een bijstandsuitkering in KP4. En een besparing op de zorgkosten (arbeid is het beste medicijn, dat levert uiteindelijk een besparing aan zorgkosten).. Werkzaam verwacht (door input participatiecoaches gemeenten en werkcoaches van Werkzaam) hier niet direct een grote verschuiving in. Op basis van de inzichten van de professionals is de inschatting dat het om maximaal 50 personen zal gaan die extra in begeleiding bij Werkzaam komen. Dat zou leiden tot extra inzet van maximaal 1 fte. Het eerste jaar kan Werkzaam dit vanuit de eigen begroting opvangen. Na het eerste jaar zullen alle eventuele extra kosten meegenomen worden in de begroting via de reguliere P&C cyclus waarop gemeenten hun zienswijze kunnen geven.

Werkzaam zal het voorstel “aan de slag met klantprofiel 4” goed monitoren. Na een jaar zal het AB geïnformeerd worden over de voortgang en het daadwerkelijke aantal (extra) inwoners uit het profiel KP4 in begeleiding bij Werkzaam.

In het AB-voorstel Aan de slag met klantprofiel 4 staat als beslispunt 2 het volgende:

- In te stemmen met de mogelijkheid een pilot ‘Intensiever contact’ te starten.
Besluiten welke gemeente (of gemeenten) hier gebruik van wil maken.

De pilot wordt uitgevoerd door Werkzaam. Het doel van deze pilot is mensen in KP4 beter in beeld te brengen en van daaruit kijken wat het arbeids- en/of participatieperspectief is en welke ondersteuning nodig is.

Het college is voornemens om vooralsnog niet in te stemmen om deze pilot in de gemeente Tiel uit te laten voeren. Tiel heeft participatiecoaches in dienst, die gesprekken voeren met de doelgroep en tweejaarlijkse hercontroles uitvoeren. De doelgroep is in beeld bij de gemeente Tiel.

De pilot is ook gericht op het in beeld brengen van de problematiek van de doelgroep in het brede sociale domein. In Tiel werken we met de Sociale Poort, de centrale toegang waarin we kijken naar het brede sociale domein om zo de problematiek van de inwoner goed in kaart te brengen en om te kijken hoe de inwoner het beste geholpen kan worden. Dat lijkt op de aanpak in de pilot.

Onze inschatting is dat deze pilot voor de gemeente Tiel een geringe meerwaarde heeft en mogelijk de huidige structuren zou doorkruisen. Uiteraard volgen we deze pilot en zijn we benieuwd naar de resultaten. We kunnen dan alsnog beslissen om deel te nemen of om de werkwijze van deze pilot te vertalen naar onze aanpak.

6. Conclusie

In het voorstel Aan de slag met klantprofiel 4 staat de menselijke maat voorop, we kijken naar de inwoner en wat de behoefte is en daar sluiten we op aan in de begeleiding. Dat sluit ook aan bij de landelijke ontwikkelingen waarbij de menselijke maat en vertrouwen centraal komen te staan (Participatiewet in balans). Ook de uitgangspunten van uw raad, de Cliëntenraad Participatiewet Tiel en de doelgroep zelf komen terug in dit voorstel.

Bijlagen:

- Advies Cliëntenraad Participatiewet Tiel
- AB voorstel Aan de slag met klantprofiel 4

Meer informatie:

Team:	Ontwikkeling
Contactpersoon:	G.J.H. Vree
Telefoon:	06-11110953
E-mail:	GdVree@tiel.nl